

**Okresný úrad Partizánske
Odbor starostlivosti o životné
prostredie**
Nám. SNP 151/6
958 01 Partizánske

Dátum: 30. 9. 2026
Tel.: +421 232 786 411
Email: bratislava@eversheds-
sutherland.sk

Elektronicky

Číslo spisu: OU-PE-OSZP-2026/000928

Navrhovateľ: **ZDA HOLDING SLOVAKIA, a.s.**
Lány 1446/64
Bojnice 972 01
IČO 36 306 771
zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu
Trenčín, oddiel Sa, vložka číslo 10495/R

Dotknutá verejnosť: **Eversheds Sutherland,
advokátska kancelária, s.r.o.**
so sídlom Hodžovo nám. 1/A
811 06 Bratislava
IČO 36 659 746
zapísaná v Obchodnom registri Mestského súdu
Bratislava III, oddiel Sro, vložka číslo 41734/B

ODVOLANIE

voči Záväznému stanovisku číslo OU-PE-OSZP-2026/000928-015 zo dňa
15. 9. 2026 vo veci

„Modernizácia a rekonštrukcia ČOV Bošany“

Týmto v súlade s § 30 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „**Zákon o EIA**“), ako dotknutá verejnosť, v zákonnej lehote podávame **odvolanie** k záväznému stanovisku č. OU-PE-OSZP-2026/000928-015 k navrhovanej činnosti „**Modernizácia a rekonštrukcia ČOV Bošany**“, ktorej navrhovateľ je ZDA HOLDING SLOVAKIA, a.s., so sídlom Lánya 1446/64, 972 01 Bojnice, IČO 36 306 771 (ďalej ako „**Navrhovateľ**“), a ktoré bolo zverejnené dňa 15. 9. 2026 (ďalej ako „**Rozhodnutie**“), a to z dôvodu jeho nezákonnosti.

Zo zámeru k navrhovanej činnosti, ako aj Záväzného stanoviska vyplýva, že predmetom navrhovanej činnosti je rekonštrukcia a technologická modernizácia ČOV Bošany a zároveň zvýšenie jej kapacity zo súčasného stavu **121 000 m³/rok na 215 000 m³/rok**. Okresný úrad Partizánske, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej ako „**povoľujúci orgán**“) v Rozhodnutí rozhodol, že navrhovaná činnosť sa nebude posudzovať podľa Zákona o EIA, s tým, že uložil Navrhovateľovi opatrenia, ktoré majú zabrániť znečisťovaniu životného prostredia, resp. zmierniť znečisťovanie alebo zabrániť poškodzovaniu životného prostredia.

Rozhodnutie je nezákonné predovšetkým z nasledovných dôvodov:

- v rozpore s § 3 písm. c) Zákona o EIA v rámci zisťovacieho konania povolujući orgán nedostatočne zistil, či môže mať navrhovaná činnosť významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie;
- ak by povolujući orgán postupoval podľa § 3 písm. c) Zákona o EIA, tak by zistil, že navrhovaná činnosť môže mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, a teda je potrebné vykonať povinné hodnotenie vplyvov na životné prostredie;
- povolujući orgán nesprávne kategorizoval navrhovanú činnosť ako činnosť spadajúcu pod vodné hospodárstvo (tabuľka č. 2, položka č. 7), pričom ide o činnosť v rámci odpadového hospodárstva (tabuľka č. 11);
- povolujući orgán sa nedostatočne vysporiadal so stanoviskami dotknutých orgánov a dotknutej verejnosti, len prevzal stanovisko Navrhovateľa bez vlastného posúdenia predmetu konania;
- povolujući orgán v súvislosti s pripomienkami Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej ako „**MŽP**“) síce uviedol, že ich berie na vedomie a premietne ich do podmienok vo výrokovej časti, ku uvedenému však nedošlo, nakoľko vo výrokovej časti sa neuvádzajú žiadne relevantné podmienky v súvislosti s pripomienkami MŽP.

Detailnejšie zdôvodnenie nezákonnosti Rozhodnutia uvádzame nižšie.

1. Neodôvodnenosť navrhovaného zvýšenia kapacity zariadenia

očakávať zvýšenie kapacít a vytváranie „rezervy“ do budúcnosti v tejto súvislosti nedáva zmysel.

Zvýšenie kapacity zariadenia preto považujeme za neodôvodnené.

Argumenty Navrhovateľa v tomto smere, ktoré sú uvedené v Rozhodnutí, považujeme za nedostatočné. Skutočnosť, že zvýšenie projektovanej kapacity na dvojnásobok vyplýva z obnovenia plnohodnotného dvojlinkového usporiadania existujúcej ČOV, a nie zo zvýšenia zaťaženia, nič nemení na tom, že dôjde k zvýšeniu kapacity. Čo sa týka argumentu, že ČOV je projektovaná aj 20 rokov dopredu podľa nášho názoru práve podporuje argument, že plánovaná kapacita nie je odôvodnená, keďže pre účely jej naplnenia sa počíta s horizontom 20 rokov. Za najzásadnejšiu skutočnosť však považujeme, že z Rozhodnutia vyplýva, že pre účely prevádzky ČOV sa v postate počíta predovšetkým s príjmom odpadových vôd z priemyselných prevádzok, ktoré prioritne nepredstavujú kožiarsky priemysel (k tomu vid' argumentáciu v bode 2 nižšie), s tým, že pri priemyselných prevádzkach možno počítať s niekoľkonásobne vyšším organickým a iným znečistením ako bežné splaškové vody (k tomu vid' argumentáciu v bode 4 nižšie).

2. Navrhovaná činnosť podlieha povinnému hodnoteniu

Zo zámeru vyplýva, že zdrojmi odpadovej vody majú byť okrem odpadových vôd v rámci priemyselného areálu aj odpadové vody v jeho „širšom regionálnom okolí (Trenčiansky kraj)“. S ohľadom na minimálne prítokové kapacity z obce Bošany popísané v predchádzajúcom článku je zréjmé, že prevažná časť odpadových vôd, ktorá sa má spracúvať v rámci navrhovanej činnosti v ČOV Bošany, bude **zvozová odpadová voda z priemyselných prevádzok z Trenčianskeho kraja**, teda kvapalné odpady dovážané cisternami od cudzích pôvodcov. Uvedené podľa nášho názoru potvrdzuje aj vyjadrenie Navrhovateľa uvedené v Rozhodnutí, z ktorého sa dá vyvodiť, že prevažná časť odpadov na vstupe do ČOV bude pochádzať z priemyselných prevádzok.

Za danej situácie nie je možné navrhovanú činnosť posudzovať ako činnosť v rámci vodného hospodárstva (tabuľka č. 2) spadajúcu v prílohe č. 8 k Zákonu o EIA pod položku č. 7 – Priemyselné čistiarnie odpadových vôd, ale ako **činnosť v rámci odpadového hospodárstva (tabuľka č. 11)**, spadajúcu pod položku č. 1 – Zneškodňovanie alebo zhodnocovanie nebezpečných odpadov a položku č. 2 – Zneškodňovanie alebo zhodnocovanie ostatných odpadov v spaľovniach, zariadeniach na **spolu**spaľovanie a zneškodňovanie ostatných odpadov

chemickým spracovaním v obidvoch prípadoch časť A, **bez prahovej hodnoty**.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovaná činnosť podlieha povinnému hodnoteniu a nie zisťovaciemu konaniu.

3. Kumulatívne posudzovanie vplyvov ostatných činností v areáli

Priamo v areáli, v ktorom sa má vykonávať navrhovaná činnosť, vykonáva takmer totožnú činnosť materská spoločnosť Navrhovateľa, spoločnosť Ekosolid Slovakia s.r.o. (ďalej ako „**Ekosolid SK**“), ako aj jej dcérska spoločnosť Ekosolid – ZK s.r.o. (ďalej ako „**Ekosolid ZK**“).

Spoločnosti Ekosolid SK bolo dňa 15. 10. 2024 vydané rozhodnutie zo zisťovacieho konania na navrhovanú činnosť „Čistiareň zvozových odpadových vôd“, v rámci ktorej sa má zabezpečiť zvoz a čistenie odpadových vôd (odpadov kategórie „O“), s celkovou kapacitou zariadenia **20 000 ton** odpadových vôd ročne (ďalej ako „**ČOV 2**“). Následne bolo spoločnosti Ekosolid SK dňa 17. 12. 2025 vydané záverečné stanovisko na rozšírenie zariadenia na zhodnocovanie odpadov, teda ČOV 2, a to o zoznam spracovávaných odpadov vybraných druhov odpadov kategórie N a navýšenie kapacity o **20 000 ton** odpadov kategórie N.

ČOV 2 je **umiestnená** v tom istom areáli v Bošanoch, ako má byť umiestnená ČOV, **dokonce na totožnej parcele** – KN-C 1357/2 v katastrálnom území Veľké Bošany.

Zo zámeru k ČOV 2 navyše vyplýva, že **s činnosťou ČOV 2 je prepojená aj prevádzka kompostovacej plochy**, pričom v zámere sa spomína jej predpokladaná produkcia kompostu na úrovni **12 t/deň, resp. 3000 ton ročne**.

Spoločnosti Ekosolid ZK bol dňa 30. 11. 2022 vydaný súhlas podľa § 97 ods. 1 písm. h) zákona o odpadoch³ na zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením – Mobilná neutralizačná stanica – cisterna Aplitec-Kässbohrer ADR na fyzikálno-mechanickú úpravu nebezpečných odpadov metódou neutralizácie a zrážania, a to činnosťou R11 – využitie odpadov vzniknutých pri činnostiach R1 až R10.

Na základe súhlasu je výkon resp. kapacita uvedeného mobilného zariadenia **5 200 ton** za rok.

Následne bolo dňa 27. 9. 2023 spoločnosti Ekosolid ZK vydané záverečné stanovisko k doplnkovým zariadeniam k mobilnému

³ Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.

zariadeniu. Táto navrhovaná činnosť predstavuje doplnkové zariadenia ku mobilnej neutralizačnej stanici – centrifúgy a dodatočných neutralizačných nádrží.

Všetky tieto projekty sa majú vykonávať v tom istom areáli, spoločnosťami, ktoré sú majetkovo a personálne prepojené a zároveň sú tieto činnosti charakterovo veľmi podobné – všetky pozostávajú z nakladania so zvozovými kvapalnými odpadmi a zahŕňajú kompostáreň.

Dvojnásobne to platí pokiaľ ide o posudzovanie ČOV, nakoľko presne na tej istej parcele má byť prevádzkovaná aj ČOV 2, ktorá ako zariadenie na zhodnocovanie kvapalných odpadov podliehala povinnému hodnoteniu a ktorej bolo v tejto súvislosti vydané záverečné stanovisko v decembri 2025.

Z uvedeného dôvodu zastávame názor, že všetky vyššie uvedené činnosti by z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie mali byť posudzované spoločne.

V nadväznosti na uvedené Navrhovateľ uviedol, že:

- projekt modernizácie ČOV bol pripravený až po zmene vlastníckej kontroly v Navrhovateľovi, teda po tom, ako došlo k prepojeniu spoločnosti Navrhovateľa a spoločnosti Ekosolid SK a Ekosolid ZK,
- Navrhovateľ bol vždy transparentný pokiaľ ide o majetkové a personálne prepojenie,
- nejde o činnosti, ktoré boli od začiatku pripravované ako jeden technický, funkčný a investičný celok,
- pri posudzovaní aktuálnej činnosti možno v primeranom rozsahu prihliadať na existujúce a povolené činnosti v dotknutom areáli, pokiaľ sú relevantné z hľadiska celkovej záťaže územia, táto požiadavka však neznamená povinnosť spätne otvoriť alebo zlúčiť právoplatne ukončené procesy EIA.

V tejto súvislosti uvádzame, že skutočnosť, že v čase povoľovania predchádzajúcich projektov nešlo o prepojené podniky nič nemení na tom, že v čase povoľovania tohto projektu o prepojené podniky ide. Skutočnosť, či bol Navrhovateľ v tejto otázke transparentný, považujeme za irelevantnú.

K tvrdeniu, že neexistuje dôvod na opätovné povolenie už rozhodnutých projektov, uvádzame, že existuje dôvod na kumulatívne posudzovanie vplyvov v rámci tohto, aktuálne prebiehajúceho konania. Ako potvrdzuje aj samotný navrhovateľ, „pri posudzovaní navrhovanej činnosti možno v primeranom rozsahu prihliadať na existujúce a povolené činnosti v dotknutom areáli, pokiaľ sú relevantné z hľadiska celkovej záťaže územia“. K uvedenému prihliadnutiu však

nedošlo, čo spôsobuje vadu konania a odôvodňuje nezákonnosť Rozhodnutia.

Ak by aj malo platiť, že povoľovanie projektov v rámci rôznych povoľovacích konaní nebolo účelové (teda by nešlo o „salami slicing“), nič to nemení na tom, že v tomto prípade resp. v tomto konaní musia byť vplyvy posúdené kumulatívne.

Smernica o EIA⁴ výslovne uvádza, že **vlastnosti projektov sa musia posudzovať s osobitným zreteľom na kumuláciu s inými existujúcimi a/alebo schválenými projektmi** (viď príloha III, bod 1 písm. b) a bod 3 písm. g) Smernice o EIA).

Generálny advokát Collins vo veci **C-575/21 WertInvest** výslovne konštatoval, že smernica o EIA vyžaduje, aby bola kumulácia s inými existujúcimi a/alebo schválenými projektmi preskúmaná s ohľadom na vlastnosti projektov aj na ich vplyv a že pri zisťovaní, či projekt má podliehať EIA, musí vnútroštátny orgán preskúmať jeho potenciál vytvárať významné účinky na životné prostredie **v kontexte iných projektov**.

Povoľujúci orgán sa s vyššie uvedeným argumentom vôbec nevysporiadal, keď v tejto súvislosti uviedol, že ho síce berie na vedomie, ale v časti Rozhodnutia „súvislosť s inými činnosťami“ uviedol len, že navrhovaná činnosť nemá súvislosť ani nadväznosť s inými činnosťami v dotknutom území.

4. Posúdenie vplyvu vypúšťaných odpadových vôd do recipienta

Rieka Nitra, ktorá je podľa zámeru navrhovanej činnosti recipientom vypúšťania vyčistených odpadových vôd z ČOV, je opakovane identifikovaná ako jedna z najznečistenejších riek na Slovensku, zaťažená okrem iného ortuťou a ďalšími nebezpečnými látkami, čo je skutočnosť potvrdená viacerými verejne dostupnými zdrojmi vrátane zistení organizácie Greenpeace. Zámer predpokladá takmer zdvojnásobenie kapacity ČOV z 121 000 m³/rok na 215 000 m³/rok, avšak vôbec nevyhodnocuje kumulatívny vplyv tohto navýšenia na už existujúce znečistenie recipientu, čo je v rozpore so smernicou o EIA, ktorá požaduje zohľadnenie kumulácie s existujúcimi zdrojmi znečistenia, ako aj s požiadavkami Rámcovej smernice o vodách⁵ na dosiahnutie dobrého stavu vôd. Pri posudzovaní navrhovaných činností sa musia zohľadniť skutočné prevádzkové dôsledky projektu vrátane zvýšeného objemu vypúšťaných vôd do recipientu, ktorý je už v zhoršenom ekologickom stave. Citlivosť recipientu (vysoký stupeň existujúceho znečistenia,

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

⁵ Smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločnosti v oblasti vodného hospodárstva.

priama hydraulická spojitosť s podzemnými vodami vo vzdialenosti len 70 m) predstavuje samostatný dôvod, pre ktorý by navrhovaná činnosť mala podliehať povinnému hodnoteniu.

Na danú skutočnosť poukázalo okrem dotknutej verejnosti aj Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej ako „MŽP“) vo svojom stanovisku, ktoré predložilo v konaní. MŽP požadovalo zdokumentovanie predpokladaných hodnôt ukazovateľov znečistenia na odtoku, hodnotenie vplyvu na vodné útvary a osobitne upozornilo na zlý chemický stav podzemného vodného útvaru SK1000400P. Rozhodnutie tieto požiadavky MŽP nepremietlo do žiadnych podmienok ani neurčilo povinnosť ich splnenia, teda sa s nimi vôbec nevysporiadalo. V Rozhodnutí povoľujúci orgán len prepísal vyjadrenie Navrhovateľa.

Samotné vyjadrenie Navrhovateľa však neobstoí, skôr naopak, potvrdzuje potrebu vykonania povinného hodnotenia.

Navrhovateľ v súvislosti s vplyvmi na rieku Nitra a útvar podzemnej vody argumentuje aj tým, že hodnota 700 m³/deň nie je predpokladané každodenné množstvo odpadových vôd vypúšťaných do recipientu a že predstavuje 50 % oproti aktuálnej projektovej kapacite. Zároveň uvádza, že kapacita ČOV nebude automaticky zodpovedať množstvu vody vypúšťanému do recipientu.

Uvedené závery Navrhovateľa sú irelevantné pre účely daného konania, ako aj skutočností namietaných zo strany MŽP a dotknutou verejnosťou.

Účelom Zákona o EIA je včasne a účinne zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie. Príloha č. 10 Zákona o EIA, ktorá upravuje kritériá pre zisťovacie konanie, v časti I. bod 1 výslovne vyžaduje posudzovať rozsah navrhovanej činnosti vyjadrený v technických jednotkách.

Rozhodujúcim parametrom pre zisťovacie konanie je teda **navrhovaná kapacita 215 000 m³/rok**, ako ju definuje zámer. Skutočnosť, že historicky existovala vyššia povolená kapacita (441 504 m³/rok), je pre zisťovacie konanie irelevantná, pretože predmetom konania nie je pôvodné povolenie, ale **navrhovaná činnosť „Modernizácia a rekonštrukcia ČOV Bošany“ tak, ako bola predložená v zámere**. Porovnávanie s historickou kapacitou nemá oporu v kritériách prílohy č. 10 a odvádza pozornosť od skutočného predmetu posúdenia.

~~Rovnako skutočnosť, že kapacita nemusí byť každoročne alebo nepretržite naplňovaná, je z hľadiska zisťovacieho konania~~

irrelevantná. Smernica 2011/92/EÚ v článku 2 ods. 1 požaduje posúdenie projektov, ktoré „**pravdepodobne budú**“ mať významné vplyvy na životné prostredie z dôvodu ich povahy, veľkosti alebo umiestnenia. Test je teda založený na **potenciáli** projektu, nie na deklarovanej pravdepodobnosti jeho využitia prevádzkovateľom.

Tvrdenie, že v súčasnosti nie je možné zodpovedne posúdiť budúce vplyvy, by logicky nemalo viesť k záveru, že sa navrhovaná činnosť nebude posudzovať, ale práve naopak – **k záveru, že činnosť sa má posudzovať**, pretože ak nie je možné vplyvy zodpovedne posúdiť ani v zisťovacom konaní, tým skôr je potrebné ich posúdiť v riadnom procese hodnotenia vplyvov, ktorý na to poskytuje nástroje. Samotný Navrhovateľ to paradoxne potvrdzuje, keď uvádza, že v procese EIA je odôvodnené vychádzať z maximálnych projektovaných parametrov, aby boli možné vplyvy navrhovanej činnosti posúdené konzervatívne aj pre najnepriaznivejší predpokladaný prevádzkový stav (s. 10 Rozhodnutia). Ak je odôvodnené vychádzať z maximálnych parametrov v EIA, potom je nepochybne nelogické umožniť Navrhovateľovi tieto maximálne parametre v zisťovacom konaní relativizovať poukazom na to, že sa pravdepodobne nebudú využívať.

Navrhovateľ na strane 9 Rozhodnutia uvádza, že vplyvy navrhovanej činnosti na vodné pomery boli v zámere vyhodnotené v kapitolách venovaných produkcii odpadových vôd, povrchovým a podzemným vodám a predpokladaným vplyvom činnosti. Vzápätí však sám pripúšťa nedostatočnosť tohto vyhodnotenia, keď uvádza, že Navrhovateľ akceptuje potrebu tento záver formulovať explicitnejšie. Následne Navrhovateľ „pre istotu“ dopĺňa, že za predpokladu riadenej prevádzky modernizovanej ČOV, dodržania povolených emisných a bilančných hodnôt a pravidelného monitorovania sa nepredpokladá významné negatívne ovplyvnenie rieky Nitry ani zhoršenie stavu dotknutého útvaru povrchovej vody.

V tejto súvislosti v prvom rade poukazujeme na to, že ak samotný Navrhovateľ uznáva, že jeho záver nebol dostatočne formulovaný, potom je ťažko udržateľný záver povoľujúceho orgánu, že vplyvy boli vyhodnotené dostatočne na to, aby sa činnosť nemusela posudzovať. Prísľub „explicitnejšej formulácie“ nie je vyhodnotením vplyvov – je to len prísľub, že sa niečo urobí v budúcnosti.

V druhom rade je potrebné uviesť, že konštatovanie, že „sa nepredpokladá významne negatívne ovplyvnenie rieky Nitry“ ani „priamy vplyv na útvary podzemnej vody“ je **tvrdenie Navrhovateľa bez akýchkoľvek relevantných podkladov, a preto je pre účely konania EIA nedostatočné a právne irelevantné.**

Toto tvrdenie nie je podložené:

- žiadnymi predpokladanými hodnotami ukazovateľov znečistenia na odtoku (čo požadovalo aj MŽP),
- žiadnou bilanciou znečisťujúcich látok,
- žiadnym posúdením vplyvu na existujúce znečistenie recipientu,
- žiadnym posúdením súladu s nariadením vlády č. 269/2010 Z. z. pri navrhovanej kapacite.

Na tento nedostatok priamo poukázalo MŽP vo svojom stanovisku, kde uviedlo, že nie je možné na základe predložených informácií verifikovať tvrdenie Navrhovateľa o súlade s požiadavkami na dobrý stav vôd, najmä s ohľadom na skutočnosť, že po modernizácii sa predpokladá podstatný nárast kapacity spracovania odpadových vôd oproti súčasnému stavu. MŽP výslovne konštatovalo, že v dokumente nie sú uvedené predpokladané hodnoty jednotlivých ukazovateľov znečistenia v odpadových vodách a že chýbajú informácie, či recipient pre vypúšťané odpadové vody z ČOV po realizácii projektu bude spĺňať predpísané limity. MŽP tieto informácie výslovne žiadalo zdokumentovať. Namiesto splnenia tejto požiadavky Navrhovateľ pripojil len všeobecné tvrdenie „nepredpokladá sa“ bez akejkoľvek kvantifikácie. Povoľujúci orgán toto tvrdenie v Rozhodnutí akceptoval bez akéhokoľvek vlastného posúdenia.

Navrhovateľ odôvodňuje neposkytnutie relevantných podkladov tým, že v súčasnom štádiu prípravy nie je možné zodpovedne určiť presné budúce koncentrácie všetkých ukazovateľov na odtoku a rozhodujúce bude skutočné množstvo vypúšťaných odpadových vôd, ich kvalita, s tým že konkrétne prípustné množstvo a kvalita budú určené v príslušnom povolení.

Jeho tvrdenie ohľadom toho, že nepriaznivé vplyvy na životné prostredie sa nepredpokladajú, je teda postavené na predpoklade dodržania podmienok, ktoré ešte neexistujú, a na základe údajov, ktoré nie sú k dispozícii.

V tejto súvislosti poukazujeme na rozhodnutie Súdneho dvora C-50/09 (Komisia proti Írsku), kde bolo zdôraznené, že EIA sa musí vykonať **pred vydaním povolenia** a musí zahŕňať opis priamych a nepriamych účinkov projektu a interakcií medzi faktormi životného prostredia. Odkladanie posúdenia vplyvov na neskoršie povoloňacie konanie (vodoprávne konanie) je v rozpore s týmto princípom.

Funkciou zisťovacieho konania podľa Zákona o EIA je **určiť, či navrhovaná činnosť bude predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie**. Príslušný orgán pri tom musí použiť kritériá prílohy č. 10, medzi ktoré patria údaje o výstupoch (odpadové vody), environmentálna citlivosť oblasti a vlastnosti očakávaných vplyvov.

Ak tieto údaje neexistujú (čo Navrhovateľ sám potvrdzuje), povoľujúci orgán nemá podklad na to, aby rozhodol o neposudzovaní. Samotné tvrdenie Navrhovateľa bez relevantných dát je nedostatočné.

V zisťovacom konaní je nevyhnutné:

- zohľadniť údaje o výstupoch, najmä znečistenie ovzdušia, tvorba odpadov, odpadové vody (príloha č. 10 časti I. bod 4 Zákona o EIA);
- zohľadniť vodné útvary a oblasti, v ktorých už bola vyčerpaná únosnosť prírodného prostredia (príloha č. 10 časť II. bod 4.1 Zákona o EIA);
- prihliadnuť na oblasti, v ktorých už boli prekročené environmentálne normy kvality stanovené právom Únie (príloha III smernice o EIA, bod 2 písm. c) bod (vi)).

Príslušný orgán musí posúdiť vplyvy navrhovanej činnosti na vodné pomery **na základe objektívnych údajov**, nie na základe všeobecných tvrdení Navrhovateľa. Ak Navrhovateľ nepredložil požadované údaje (predpokladané hodnoty ukazovateľov znečistenia, bilančné hodnoty, vplyv na recipient), správny orgán mal buď (a) vyžiadať doplnenie podkladov podľa zákona, alebo (b) konštatovať informačný deficit a rozhodnúť, že činnosť sa bude posudzovať, pretože **bez týchto údajov nie je možné vylúčiť významné vplyvy**.

Pre úplnosť poukazujeme na judikatúru Súdneho dvora EÚ vo veci C-461/13 Weser, podľa ktorej je požiadavka zabrániť zhoršeniu stavu vodného útvaru záväzná aj pri povoľovaní individuálnych projektov. Členský štát teda musí odmietnuť povolenie, ak projekt môže spôsobiť zhoršenie stavu vôd.

5. Hygienizácia

Zámer na strane 20 označuje elektroosmózu za „stabilizačno-hygienizačný krok“ a na strane 21 uvádza, že „čiastočný elektrochemický účinok prispieva k zníženiu obsahu patogénnych mikroorganizmov a tým k hygienizácii kálu“. Samotný zámer však zároveň pripúšťa len „čiastočnú hygienizáciu“, čo nie je totožné s hygienizáciou v zmysle uznávaných štandardov (pasterizácia pri ≥ 70 °C, termofilná anaeróbna stabilizácia, vápnenie), pri ktorých sa dosahuje preukázateľná eliminácia patogénov. Elektroosmóza je primárne odvodňovacia technológia, jej vedľajšie tepelné a pH efekty nie sú ekvivalentom riadeného hygienizačného procesu a zámer nepreukazuje dosiahnutie normatívne vyžadovaných teplôt ani doby expozície. Navyše zámer výslovne uvádza, že ČOV spracúva odpadové vody z kožiarskeho priemyslu, pri ktorom sú kaly typickým nosičom chrómu (Cr) z číniacich procesov; avšak

zámer neobsahuje žiadnu analýzu obsahu ťažkých kovov, najmä Cr, v kaloch určených na kompostovanie. Zámer pritom predpokladá, že výsledný kompost bude uvádzaný na trh ako certifikovaný výrobok podľa STN 46 5735 a zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách, no nepreukazuje splnenie limitných hodnôt ťažkých kovov podľa nariadenia (EÚ) 2019/1009 o hnojivých výrobkoch EÚ, ani podľa vnútroštátnych predpisov. Zámer zároveň počíta s prijímaním „materiálov z iných zariadení na úpravu odpadov“ a externých biologicky rozložiteľných odpadov, čo bez prísnych kvalitatívnych kontrolných mechanizmov vytvára riziko riedenia kontaminovaných kalov čistými rastlinnými materiálmi za účelom formálneho dosiahnutia limitov – postup, ktorý je v rozpore so zákonom.

V nadväznosti na uvedené Navrhovateľ uviedol, že označenie elektroosmózy ako hygienizačného kroku nebolo zvolené úplne presne, ale zároveň platí, že tento proces môže mať čiastočný hygienizačný účinok, čo dokazujú výsledky nezávislých testov, a zároveň, že v rámci navrhovanej činnosti sa neuvažuje so spracovaním vedľajších živočíšnych produktov, pri ktorých by bol osobitný hygienizačný režim povinný.

Spresnenie, že elektroosmóza je technológiou ďalšieho odvodnenia a nie hygienizačným krokom, berieme na vedomie. Tvrdenie o jej čiastočnom hygienizačnom účinku je však nepodložené. Ohmický ohrev a zmeny pH pri elektrodách pôsobia lokálne a nehomogénne, takže nezaručujú rovnomerné pôsobenie na celý objem kalu. Žiadame predložiť protokoly deklarovaných testov vrátane typu kalu, prevádzkových parametrov a dosiahnutej log-redukcie indikátorových organizmov (*E. coli*, enterokoky, *Salmonella* spp.).

Argument, že hygienizácia nie je potrebná, lebo sa nespracúvajú vedľajšie živočíšne produkty, je irelevantný. Požiadavka na redukciu patogénov nevyplyva z nariadenia (ES) č. 1069/2009, ale z fekálneho pôvodu čistiarenskeho kalu a z určenia výstupu ako kompostu na použitie v pôde. Zákon č. 188/2003 Z. z. pripúšťa aplikáciu len upraveného kalu a kompost uvádzaný na trh musí spĺňať mikrobiologické limity. Kompost s obsahom čistiarenskeho kalu je zároveň vylúčený z kategórie CMC 3 nariadenia (EÚ) 2019/1009, takže prichádza do úvahy iba režim aplikovateľný v Slovenskej republike. Odkaz na vlastnosti výstupu nenahrádza procesnú hygienizáciu. Žiadame určiť termofilnú fázu kompostovania s definovaným časovo-teplotným profilom (napríklad v rozsahu profilov CMC 3), jeho kontinuálne zaznamenávanie a postup pri šaržiach, ktoré profil nedosiahnu.

Vstupná kontrola je opísaná len deklaratívne. Chýbajú limitné hodnoty rizikových prvkov pre vstupný kal, frekvencia a spôsob vzorkovania a postup pri nevyhovujúcej šarži. Pri kaloch s možným priemyselným podielom žiadame sledovať aj Cr(VI), nielen celkový chróm. Záväzok neriediť kontaminované kaly je

overiteľný len vtedy, ak sa každá šarža kalu analyzuje samostatne pred zmiešaním, ak sú vstupné limity stanovené nezávisle od zloženia základky a ak je určený maximálny podiel kalu v základke.

Uvedené požiadavky mali byť zapracované ako podmienky do Rozhodnutia, keďže vyhlásenia Navrhovateľa v reakcii na pripomienky nie sú pre povoľovacie konanie, ani pre výkon dozoru, záväzné.

6. Kompostáreň na kalových poliach

Zo zámeru vyplýva, že kal je v súčasnosti bez efektívneho zhodnotenia ukladaný na zastarané kalové lagúny, čo predstavuje dlhodobú prevádzkovú aj environmentálnu nevýhodu, a zároveň priznáva, že v mieste navrhovanej činnosti sa nerealizoval geologický prieskum životného prostredia, ktorý by bol zameraný na zistenie znečistenia pôdy, resp. horninového prostredia.

Kalové lagúny využívané desaťročia na ukladanie kalov z čistenia kožiarskych odpadových vôd s vysokým obsahom organických látok (CHSK 15 000 mg/l, BSK₅ 7 000 mg/l) predstavujú potenciálnu starú environmentálnu záťaž kontaminovanú ťažkými kovmi (najmä chrómom), pričom vybudovanie kompostárne na tomto mieste si vyžaduje stavebnú prípravu – zemné práce, spevnenie a izoláciu plôch – ktorá môže viesť k narušeniu a mobilizácii historicky deponovaných kontaminantov. Samotný Navrhovateľ uvádza, že v tejto súvislosti vykoná rekonštrukciu existujúcich objektov kalových polí.

Hladina podzemnej vody sa pritom v okolí nachádza v hĺbke len 1,2 – 2,5 m pod terénom a je v priamej hydraulickej spojitosti s riekou Nitra, vzdialenou približne 70 m, čo vytvára reálne riziko migrácie znečisťujúcich látok do podzemných vôd a recipientu. Absencia geologického prieskumu životného prostredia na lokalite, kde sa desaťročia deponovali kal z kožiarskeho priemyslu, predstavuje zásadný informačný deficit, ktorý znemožňuje riadne posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti a zakladá dôvod na vykonanie povinného hodnotenia.

V tejto súvislosti Navrhovateľ uviedol, že sa „nepredpokladá“ narušenie historicky uložených materiálov a existencia evidovaných environmentálnych záťaží v okolí zároveň sama o sebe nepreukazuje, že navrhovaná činnosť bude do týchto činností zasahovať alebo zhoršovať ich stav. Uvedené však považujeme za nedostatočné, keďže ide len o Navrhovateľov predpoklad, bez akejkoľvek dôkaznej opory. Ďalej Navrhovateľ tvrdí, že rozhodujúci je konkrétny priestorový vzťah, rozsah rekonštrukčných prác a technické zabezpečenie prevádzky. S tým je možné v zásade súhlasiť – lenže Navrhovateľ žiadny z týchto rozhodujúcich faktorov neanalyzoval/nespecifikoval, ani neboli predmetom posúdenia v konaní.

Zároveň je nesprávny prístup Navrhovateľa, keď tvrdí, že existencia evidovaných environmentálnych záťaží sama o sebe nepreukazuje, že navrhovaná činnosť do nich bude negatívne zasahovať alebo zhoršovať ich stav. Je práve úlohou Navrhovateľa, resp. má byť predmetom tohto konania, aby sa preukázalo, že navrhovaná činnosť nebude negatívne zasahovať do environmentálnych záťaží resp. zhoršovať ich stav. Argument Navrhovateľa, že budovanie kompostární na tzv. brownfieldoch je v súčasnosti trend, je v súvislosti so vzneseným argumentom irelevantný.

Rozhodnutie vôbec nezohľadňuje skutočnosť, že v tesnej blízkosti parciel, na ktorých sa má navrhovaná činnosť vykonávať, sú evidované environmentálne záťaže – skládky koželužní I a II (SK/EZ/PE/637 a SK/EZ/PE/1874). Stavať zariadenie na zhodnocovanie odpadov na historických kalových poliach bez toho, aby zámer riešil vzťah k environmentálnym záťažiam, prieskum podložia a riziko remobilizácie kontaminácie, je samostatný dôvod na povinné hodnotenie (kritérium citlivosti územia z prílohy č. 10 Zákona o EIA).

Súdny dvor vo veci C-41/24 konštatoval, že v zisťovacom konaní platí zásada predbežnej opatrnosti, teda riziko významných vplyvov existuje, ak ho **nemožno vylúčiť na základe objektívnych dôkazov**. Nepredloženie geologického prieskumu pre lokalitu s desaťročnou históriou deponovania kožiarskych kalov s vysokým obsahom ťažkých kovov znamená, že **neexistujú objektívne dôkazy**, na základe ktorých by bolo možné vylúčiť riziko mobilizácie kontaminantov.

V tomto prípade platí, že musia byť predložené objektívne dôkazy, ktoré vyvrátia riziko negatívnych vplyvov a nie naopak, teda, že stačí „predpokladať“ neexistenciu negatívnych vplyvov, lebo sa zatiaľ nepreukázali.

7. Zmätočnosť rozhodnutia - nedostatočné vysporiadanie sa so stanoviskami

MŽP v stanovisku výslovne požadovalo zdokumentovanie predpokladaných hodnôt ukazovateľov znečistenia na odtoku a hodnotenie vplyvu na vodné útvary. Namiesto toho povolujúci orgán v Rozhodnutí len uviedol, že stanovisko MŽP berie na vedomie a pripomienky premietol do podmienok Rozhodnutia. Vo výrokovej časti Rozhodnutia sa však nachádza len všeobecná podmienka „dodržať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách“. Toto však nie je možné považovať za premietnutie konkrétnych požiadaviek MŽP do podmienok Rozhodnutia – je to paušálny odkaz na dodržiavanie zákona, ktorý by Navrhovateľ musel dodržať aj bez záväzného stanoviska.

Povoľujúci orgán v Rozhodnutí nezaujal vlastné stanovisko k žiadnej z námietok MŽP a dotknutej verejnosti. Neuvedol, prečo tieto námietky považuje za nedôvodné, a odôvodnenie záväzného stanoviska neobsahuje žiadnu analýzu ani reakciu na tieto námietky. Namiesto toho záväzné stanovisko v plnom rozsahu prevzalo vyjadrenie Navrhovateľa k stanoviskám. Toto je v rozpore s § 29 ods. 5, 6 a 8 Zákona o EIA, podľa ktorých príslušný orgán v zisťovacom konaní prihliada na doručené stanoviská a použije kritériá podľa prílohy č. 10 Zákona o EIA. Rovnako je to v rozpore s § 29 ods. 17 písm. b) Zákona o EIA, ktoré stanovuje náležitosti odôvodnenia. Najvyšší správny súd SR opakovane judikoval, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia (arbitrárne, nepreskúmateľné rozhodnutie) zakladá jeho nezákonnosť.

Povoľujúci orgán v podstate delegoval povinnosť vysporiadať sa s námietkami dotknutej verejnosti na Navrhovateľa, keď celé odôvodnenie záväzného stanoviska k námietkam advokátskej kancelárie Eversheds Sutherland tvorí výlučne vyjadrenie Navrhovateľa. Správny orgán však nemôže svoju rozhodovaciu právomoc nahradiť vyjadrením účastníka konania, keďže je to on, kto nesie zodpovednosť za riadne zistenie skutkového stavu, právne posúdenie veci, ako aj odôvodnenie Rozhodnutia.

Uvedené považujeme za podstatnú vadu Rozhodnutia, keďže rozhodnutie je z tohto dôvodu nepreskúmateľné, zmätočné, nedostatočne odôvodnené a v konečnom dôsledku nezákonné.

8. Zhrnutie

Z vyššie uvedeného vyplýva, že:

- a) navrhované zvýšenie kapacity ČOV nie je s ohľadom na produkciu odpadových vôd z kožiarskeho priemyslu a splaškových odpadových vôd v Bošanoch odôvodnené,
- b) s ohľadom na prevažujúci zvoz externých priemyselných odpadových vôd do ČOV je potrebné navrhovanú činnosť zaradiť pod oblasť odpadového hospodárstva (tabuľka č. 11), pod položku č. 1 resp. č. 2, pri ktorých sa vyžaduje povinné hodnotenie,
- c) v rámci posudzovania navrhovanej činnosti je potrebné posúdiť vplyvy na životné prostredie kumulatívne spolu s existujúcimi a plánovanými prevádzkami v areáli, ktoré prevádzkujú subjekty prepojené s Navrhovateľom, spoločnosti Ekosolid SK a Ekosolid ZK,
- d) sú splnené zákonné požiadavky na to, aby navrhovaná činnosť podliehala povinnému hodnoteniu podľa Zákona o EIA,
- e) Rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a zmätočné, nakoľko sa povoľujúci orgán vôbec nevysporiadal so

stanoviskami dotknutých orgánov, predovšetkým MŽP, ako aj dotknutej verejnosti.

Nakoľko Rozhodnutie vykazuje vady, ktoré majú za následok jeho nezákonnosť, navrhujeme, aby odvolací orgán:

- Rozhodnutie zmenil tak, že navrhovaná činnosť podlieha povinnému posudzovaniu vplyvov na životné prostredie, alebo
- Rozhodnutie zrušil a vec vrátil príslušnému orgánu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

S pozdravom

Elektronicky podpísané

Eversheds Sutherland, advokátska kancelária, s.r.o.

Mag. Bernhard Hager, LL.M.

Konateľ